

Ny tannpleierutdanning på Elverum

NY TANNPLEIERUTDANNING PÅ ELVERUM. FOTO: PRIVAT.

Allerede i høst er det første kullet tannpleierstudenter i gang med utdanningen ved Høgskolen i Hedmark avdeling Elverum. Noe tidligere enn først planlagt, og foreløpig i gamle lokaler. Sparebanken Hedmark har gitt penger til fantomhoder til praktisk øving, og på nyåret 2011, vil nye lokaler stå ferdige på Terningen Arena, opplyser leder for Institutt for sykepleierfag i Elverum, Anne Grethe Kydland.

Det er ikke ansatt tannlege eller tannpleier som skal være ansvarlig for studentenes undervisning, men det vil leies inn forelesere med tannhelsefaglig bakgrunn. Tannpleierstudentene vil ellers ha mye felles undervisning med sykepleierstudentene.

– Ettersom begge studiene sklir rett inn i vår folkehelseprofil, kan de få utbytte av tverrfaglig samarbeid, sier instituttlederen til Østlendingen.

Det første halvåret skal tannpleierstudentene ha teori på skolen, mens de i andre semester skal bruke tid i praksis, på ulike steder i Hedmark.

Utdatert snusforskning?

Utdatert snusforskning? Foto: © Kerstin Mertens/Samfoto.

Forskere forsøker å finne ut hvor stor sjanse det er for at en som bruker snus

i dag skal utvikle munnhulekreft, bukspyttkjertelkreft og spiserørskreft.

Flere studier publisert av blant annet forskere fra Karolinska Institutet i Stockholm, som ligger lang framme i forskning på skandinavisk snus, er basert på snusbruken til svenske bygningsarbeidere i perioden 1978 til 1992, med en oppfølgingsstudie av disse i senere tid.

Nitrosaminer er utpekt som de viktigste kreftfremkallende stoffene i snus. På Helsedirektoratets nettsider om snus heter det at tobakksesifikke nitrosaminer har størst betydning av de kreftfremkallende stoffene. Mengden av disse er imidlertid kraftig redusert de siste 20 årene. Det viser blant annet en rapport fra svenske matmyndigheter, men faktumet blir sjelden opplyst om når nye funn om snus og kreftfare analyseres på bakgrunn av de gamle dataene. Dermed trekkes konklusjoner om helserisiko på gammelt grunnlag, mener forskningsleder og snusforsker Karl Erik Lund ved Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS).

En rapport fra Kunnskapssenteret fra 2000 og en rapport fra den britiske legeföreningen fra 2005, viser at nivået av nitrosaminer i skandinavisk snus er et sted mellom 0,5 og 2,8 mikrogram per kilo.

Bransjen selv hevder at de har fått innholdet ytterligere ned de siste årene, og sier dessuten at nivåene var så høye som 20–30 mikrogram for 25 år siden.

Forskningen på sammenhengen mellom snus og hjerte-karsykdommer ser ut til å gå i retning av at snus ikke har sammenheng med nye tilfeller av hjerte-karsykdommer, men at snus kan ha betydning for plutselig død blant de som allerede er hjerte-karsyke. Dette også i følge Karl Erik Lund ved SIRUS. Han mener Norge bør forske mer på hjerte- og karpåvirkningene som snusbruk kanskje har.

– I et folkehelseperspektiv betyr en eventuell hjerte- og karrisiko ved snus mer enn kreftisiko, sier Lund til forskning.no.

Ny prioriteringsveileder

I samarbeidsprosjektet Riktigere prioritering i spesialisthelsetjenesten er det utarbeidet en prioriteringsveileder innen kjevekirurgi og munnhulesykdommer, oral kirurgi og oral medisin.

Prosjektet Riktigere prioritering i spesialisthelsetjenesten er et samarbeid mellom Helsedirektoratet og de fire regionale helseforetakene. Veilederen er utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av fagspesialister, brukerrepresentanter og en fastlege.

Veilederen skal være en beslutningsstøtte for dem som vurderer eller deltar i vurdering av henvisninger til spesialisthelsetjenesten. I hovedsak vil dette dreie seg om spesialister med kompetanse til å kunne tilby spesialisthelsetjeneste innenfor det fagområdet henvisningen gjelder. Veilederen gir råd om tildeling av rettighetsstatus og om maksimumsfrist for de pasientene som tildeles «rett til nødvendig helsehjelp».

Veilederen kan bestilles eller lastes ned fra www.helsedirektoratet.no.

Helsekøforsikring er lurert, mener professor

Stadig flere nordmenn forsikrer seg mot å bli stående i helsekø. I følge Dagens Næringsliv (DN.no, 17.08.09) hadde 107 000 nordmenn tegnet slik forsikring første halvår 2009. Dette tilsvarer en økning på 23 prosent fra første halvår i fjor. Flesteparten er forsikret gjennom arbeidsgiver. Professor i sosialmedisin og fastlege, Dag Bruusgaard, mener i følge DN at bedrifter

som bruker penger på behandlingsforsikringer blir lurt. Han sier at hvis man som fastlege kan begrunne godt nok at pasienten trenger rask behandling, fordi vedkommende for eksempel ikke kan gå på jobb, så vil pasienten få det.

Omsetningstall som Finansnærings Hovedorganisasjon (FNH) har hentet inn fra forsikringselskapene viser at helsekø-forsikring gir forsikringselskapene inntekter på 212 millioner kroner. Storebrand er foreløpig størst i dette markedet, mens nye andre tar innpå. TrygVesta har det siste året økt sin markedsandel fra åtte til 13 prosent. Selskapet tar fra 1 300 til 1 800 kroner for en behandlingsforsikring per ansatt i bedriftsmarkedet. Sture Bø, direktør for salg i TrygVestas Healthcare og person sier til DN at selskapet ser for seg at denne formen for forsikring vil bli like utbredt som reiseforsikring.

Lav prisvekst på legemidler

En rapport fra Norges Handelshøyskole, basert på en undersøkelse gjennomført av Samfunns- og næringslivsforskning AS, og finansiert av Apotekerforeningen, viser at prisøkningen på legemidler i Norge har vært blant de svakeste sammenliknet med ni andre europeiske land.

Forskerne har sammenliknet priser på legemidler i Norge med priser på tilsvarende legemidler i Belgia, Danmark, Finland, Irland, Nederland, Storbritannia, Sverige, Tyskland og Østerrike.

Utvalget består av alle legemidler innenfor de 300 mest omsatte reseptpliktige virkestoffene i Norge for første halvår 2008.

Hovedresultatet er at Norge har blant de laveste prisene på reseptpliktige legemidler i Vest-Europa enten vi ser på patentsegmentet, generikasegmentet, som er kopimedisinen, eller totalt for alle virkestoff, sier Kurt R. Brekke ved Institutt for samfunnsøkonomi ved NHH til forskning.no.

Norske apoteker, sykehus og dagligvarehandelen omsatte medisiner for 17,6 milliarder kroner i 2008, det er 3 700 kroner per innbygger.

Det totale salget av legemidler fra grossist til apotek, sykehus og daglig-

FOTO: P. JENS SØLVERBERG/SAMFOTO.

vare økte med to prosent fra 2007 til 2008.

Oslo-fakultetet granskes

Rapportering om kritikkverdige forhold ved Institutt for klinisk odontologi ved Universitetet i Oslo (UiO) har ført til at universitetsdirektøren, Gunn-Elin Aa. Bjørneboe, ønsker full gransking.

Hovedverneombudet ved UiO, Mette Børing, har slått alarm om en ukultur ved instituttet i Geitmyrsveien, der seksuell trakassering, mobbing og hundsing av studenter, stipendiater og ansatte skal være en del av hverdagen. Til Dagbladet sier Børing at det er en kjent sak at fakultetet sliter med arbeidsmiljøet ved Institutt for klinisk odontologi. Det er hyppige sykemeldinger og stor utnyttning av ansatte, studenter og stipendiater, sier hun. Børing gjør også oppmerksom på at hun i april i år sendte varsel om mulig stenging, da hun ikke kan se at arbeidsmiljøet er bra for hverken studenter, stipendiater eller ansatte.

Heine Skipenes, som inntil nylig var leder for Studentparlamentet ved UiO, sier til Dagbladet at han har opplevd

å få mange anonyme rapporter om problemer blant odontologistuderenter:

– Det er blitt rapportert om sjikanering og mobbing, og det dreier seg om diskriminering på bakgrunn av kjønn eller etnisitet, samt enkelte påstander om seksuell trakassering sier Skipenes. Studentene som har rapportert til Skipenes har samtidig uttrykt at de frykter at rapporteringen skal kunne spores tilbake til dem. Skipenes legger til og understreker at mange studenter på odontologi synes at studentmiljøet er godt.

Instituttleder ved Institutt for klinisk odontologi Pål Barkvoll kommenterer ikke saken nå og viser til universitetsdirektør Bjørneboe, som heller ikke vil kommentere enkeltpåstander. Hun sier det er viktig at påstandene dokumenteres, for å ivareta både arbeidstaker og arbeidsgiver.

PÅ NETT

Noe å hente i nettskyen?

Cloud Computing, forsøksvis oversatt som tjenester levert via nettskyen, er blant årets mest omtalte teknologitrender. Det betyr at i stedet for å kjøpe dyrt datautstyr og programmer, kan du bruke nettskyens ressurser, så mye du vil, når du trenger det. Du trenger bare å være koblet til Internett.

Google har f.eks. en nettsky med google.docs, en gratistjeneste for lagring og deling av dokumenter, e-posttjenesten gmail m.m. Alle de store IT-gigantene som Apple, Microsoft (med Officepakken som netjtjeneste) og nettbokhandelen Amazon videreutvikler sine nettskyer i høyt tempo. Konkurransen er mildt sagt stor og prisene behagelig lave. Hvis du betaler noe, betaler du etter bruk, og ikke etter hvor mye utstyret koster.

Løsninger for backup, lønn- og regnskap for små bedrifter og virusprogrammer kommer også på løpende bånd. I det norske markedet er eksempelvis Smartbackup fra Macdrift, SendRegning.no og Fokus Bank allerede på banen.

Faksimile fra Dagbladet den 2. september 09.